Oponentura diplomové práce

**Alexandra Selmeciová**

# PLOCHOST A MIZENÍ
# FLATNESS AND DISAPPEARING

Objekt / instalaci vnímám, v kladném slova smyslu, jako bezbřehý terén výtvarného umění, kde si umělec může dovolit vytvořit z jakéhokoliv materiálu cokoli. Nekonečně velký, široký, vysoký, těžký, objekt, a nebo třeba objekt o velikosti mikročástice.

Alex Selmeciová svou diplomovou práci vytvořila společně s Tomášem Juskem. Autoři spolu spolupracují od bakalářského studia v Košicích. Jejich práci sleduji od roku 2020.Pamatuji si instalace Idle Cruising ve Východoslovenské galerii v Košicích, nebo instalaci pro skupinou výstavu v pražské Futuře z téhož roku.

Recyklace v jejich práci není jen koncept, ale i nutnost jak materiál získávat. Materiál je pečlivě vybírán. Nejedná se o náhodný trash. Od 3d tisku, přes dřevotřísku, krabice z tiskáren, až po různé obaly, výztuže od obalů, a podobně. Hotové instalace a objekty dále recyklují do nových. Z materiálu z kterého bylo vyrobeno něco co připomínalo koňský dostavník, je dnes možná něco co vypadá jako kulečníkový stůl, apod.

Paralely jsem našel v dílech amerického umělce Gedi Sibonyho. Mám na mysli jeho abstraktní objekty - koláže z lepenek a igelitů. Dále mě jejich práce připomněly objekty Vincenta Fecteau, vyrobené z obyčejného molitanu. Nebo i některé díla českých umělců Richarda Nikla a Jiřího Mahy.

Teoretická část diplomové práce hodnotím velmi kladně. Je to zdařilá exkurze do backgroundu praktické části a do přemýšlení o samotném tématu. Přepravní nádobu rozebírají z různých úhlů pohledu. Nechybí historie nádob - od pletených košů až po kontejnerovou dopravu. Nebo paralely mezi pravěkými sběrači a novodobými vystresovanými sběrači (dělníky) ve skladu Amazonu.

Musím se přiznat, že jsem netušil při zkoumání samotných děl jejich myšlenkové pozadí. Vždy mě u instalací Alex a Tomáše přicházela na mysl hesla jako recyklace, arte povera, dada, hledání smyslu.

Praktická část skýtá jistá úskalí, která umělci reflektovali v průběhu konzultací. Například možná až nezvykle příliš vyprázdněná instalace v galerii může působit na první pohled příliž minimalisticky. Jako kdyby se v rámci diplomky možná vzdálili až moc od své běžné praxe. Ovšem to se nedá úplně hodnotit od stolu dokud instalaci neuvidíme na živo.

Celkově je praktická část ale vynikající, samotné objekty rozehrávají chuť téma zkoumat, nechávají diváka volně interpretovat. Prostě platí to co jsem napsal výše o celkové kvalitě umělců.

Otázka na závěr. Co je pro Tebe v diplomové instalaci důležitější: koncept / řešení tématu, nebo samotný vznik a produkce díla?

Doporučuji práci k obhajobě a navrhuji klasifikovat diplomovou práci hodnocením výborně (1).

MgA. Antonín Jirát
V Praze dne 26. 5. 2023